

Mutasd meg nekem a te dicsőségedet...

(Szentháromság vasárnapjára)

Lectio: Jn 3,1-15

Textus: 2 Móz 33,18-23

Csodálatra méltó, kedves Testvéreim, hogy Mózes milyen kéréssel fordul az Istenhez. Nem olyan rég még méltatlankodott és haragra gerjedt, hogy a nép aranyborjút öntetett magának, akit láthatott és előtte borultak le. S most ő, Mózes akarja látni az Isten dicsőségét. Igaz, hogy a nép bálványt követelt Árontól s ezt a látható aranyborjút akarta imádni. Mózes azonban magát az egy élő igaz Istent szeretné látni. Az **Ő dicsőségét**, vagyis az Isten legbensőbb lényét szeretné meglátni.

Tudjátok, Testvéreim, engem is meglepett, hogy mennyire meg tud kötni bennünket a látvány! Minden kor embere kíváncsi volt és szerette volna látni Istent. S ha nem láthatta, mert Isten Lélek, akkor elképzelte magának és lefestette, megfestette. Úgy, mint *Luca Rosetti da Orta a Szentháromságot*. E képen az Atya a fellegekben van, jobb kezét és mutató ujját emeli. Ő a Teremtő Isten. Tőle balra a Fiú, Jézus fehér lepelben, mögötte a kereszt. Ő a Megváltó. Az Atya és a Fiú felett ott a fehér galamb, a Szent Lélek, Aki megszentel.

Nekem azonban jobban tetszett *Albrecht Dürer: A Szentháromság imádása* című oltárképe 1511-ből, mely Bécsben, a Szépművészeti Múzeumban van. Miért éppen ez a kép tetszik? Nem csak azért, mert lenyűgöző és fenséges módon ábrázolja Dürer a Szentháromságot, hanem azért, mert Albrecht Dürer (1471-1528), aki Nürnbergben élt és alkotott, magyar származású volt. *„Családja magyar eredetűre ő maga hivatkozik, amikor 1524-ben ezt írja: 'Az idősebb Dürer Albrecht nemes nemzetségből született a magyar királyságban, nem messze egy Gyula nevezetű kis várostól, nyolc mérföldnyire Várad alatt, egy Eytas (Ajtós) nevű kis falucskában, ahol ősei lovakat és szarvasmarhákat tenyésztettek...' A család bizonyosan vitézi szolgálataival érdemelte ki a nemesi oklevelet, mert címere hármassal álló széttárt ajtószárnyakat, ezek fölött pedig kar nélküli szerecsent ábrázol. A nagyapa Gyulán volt ötvös, fia - az idősebb Albrecht - Ajtós faluban született, s a gazdálkodás mellett ugyancsak az ötvösmesterséget gyakorolta, de a XV. század derekán - bizonyára a közelgő török veszedelem hatására - kivándorolt. Néhány évvel előbb kelt szárnyra Hunyadi nagyszebeni és vaskapui diadala, zajlott le a balkáni „hosszú” hadjárat, majd a várnai és rigómezei ütközet. Aki*

egy kicsit is tudott olvasni a történelmi eseményekből, megérezhette a közlgő, végzetes szerencsétlenség előszelét. Az idősebbik Dürer el is hagyta a Körösök füzes borította vidékét, vándorútra kelt, és 1455-ben Nürnberg városában telepedett le. Hogy az ötvös céh tagja lehessen, magyar Ajtós nevét Dürerre változtatta. Tizenhat évvel később megszületett fia, az ifjabb Albrecht, a művészet történetének halhatatlan alakja.” (Új Ember, 1978.május 14.)

Albrecht Dürer a reformáció Németországának egyik legnagyobb mívésze, festő, grafikus, könyvkiadó.

A Szentháromság imádása című oltárképén legfelül fényben szárnyaló fehér galamb látható. Kissé lejjebb az Atya, koronával a fején. Aztán Krisztus látható a kereszten. A Szent Lélek és az Atya körül angyalok, kerubok sokasága szálldos. Körbe, - Augusztinusz elmélete szerint ihletődve a mívész női és férfi mennyei szentek csoportját festi meg, akik élén Keresztelő János és szűz Mária van. A kép alján emberek sokasága látható: vallásos férfiak és nők. A bal oldaliak a pápa vezetése alatt vannak, a jobb oldali világiakat a római császár vezeti. Legalul jobb oldalt magát is odafestette Dürer.

Lenyűgöző ez az oltárkép, melyen Albrecht Dürer a **Szentháromságot és imádóit** megfestette. A színek pompája és a mennyei és földi fények játéka leírhatatlan! Csak csodálni lehet!

Éppen úgy, mint a Temesváron levő Szentháromság szobrot, vagy a barokk templomokon, ahol a Szentháromságot egy háromszög és belsejében egy nyitott szem jelképezi,(mint a biharszentjánosi templomtornyon is látató).

Hogy ennyit elidőztem a képek és festmények, valamint a Szentháromság-jelképek előtt, ez is mutatja, hogy jómagam is, de minden kor embere látni szeretné, megfoghatóvá szeretné tenni az Istent. Ám ez csak kísérlet, ez csak képzelgés, mert újra mondom, hogy Isten Lélek és Őt nem lehet kiábrázolni, s Róla, Belőle csak annyit láthatunk, amennyit Ő maga megenged, vagy megmutat Magából. De az mindenképpen értékelendő, hogy a mívészek az oltárképeken és egyéb ábrázolásokon az Isten lényegét az Ő hármasságában próbálják ábrázolni. Ez azonban mindig csak kísérlet marad, mert a véges emberi elme nem tudja soha sem befogadni, felfogni, megérteni a végtelen Istent.

Ezt Mózes is meg kell hogy értse. Látni szeretne volna Istent, de csak annyit lát meg Belőle, amennyit maga Isten megmutat magából neki...S mi ez? Mennyi ez? Lehet, hogy azt mondd, Testvérem, hogy nagyon kevés az, amit Isten Magából Mózesnek megmutatott! Lehet, hogy kíváncsiságodnál fogva többet szeretnél látni Belőle. De az Isten tudja, hogy mint ember mennyit

tudunk elviselni, elhordozni az Ő látványából. Ezért mondja Mózesnek: **„Megteszem, hogy az én dicsőségem a te orcád előtt menjen el, és kiáltom előtted az Úr nevét...Orcámat azonban, mondá, nem láthatod, mert nem láthat engem ember, élvén.”(2 Móz 33,19-2).**

Érted már, Testvérem, hogy mit jelent ez? Mi, a bűnös, tisztátalan, bemocskolódott emberek nem láthatjuk Őt, a szentet, a tisztát, a tökéletest, a mindenhatót. De megláthatjuk Őt a teremtésben. Őt, aki **„legyen”** szavával életre hívta ezt a látható és emberi szemmel nem látható véghetetlen világot. Megcsodálhatjuk hatalmát, bölcsességét akkor, amikor feltekintünk a csillagok milliárdjaira éjszaka. Megcsodálhatjuk bölcsességét a virágok pompájában, a madarak énekében. Megcsodálhatjuk hatalmát, bölcsességét az emberek testi felépítésében...S énekeljük áhítattal és hódolattal:

Nagy vagy, te Isten, nagy a te hatalmad,

Világteremtő a te szózatod.

Mondád: „Legyen!” s a pusztaságból

Világosság s mindenség támadott.

A csillagezrek, a nap fényessége,

Ég, föld követte szent parancsszavad:

Remeg szívem s megdöbbenvén csudálja

Mindenható, dicső hatalmadat.

Nagy vagy, te Isten, nagy a bölcséséged,

Mindent mi szépen s bölcsen alkotál!

A földi embert tetted gyermekeddé,

Lelkedből lelket őneki adál.

Kicsiny fűszálban, óriási tölgyben

Dicső kezed nyomát szemlélteted,

Szívem kitérve, hódolással áldom

Csudálatos nagy bölcséségedet.

*Nagy vagy, Uram, és mily nagy a szerelmed,
Fiadban mit velem éreztetél!
A pislogó kis mécset el nem oltád,
S a megtört nádnak megkegyelmezél.
Mikor hevertem bűnben megkötözve,
Felém kinyújtád irgalmas kezed,
Örömkönnyekkel, térdre hullva áldom
Te idvezítő nagy szerelmedet!*

(455. ének, Dr. Kováts Lajos 187-1921).

A teremtő Atya **Jézus Krisztusban** mutatta meg magát. Erről tett bizonyosságot maga Jézus, amikor Fileppel beszélgetett: **„Monda néki Filep: Uram, mutasd meg nekünk az Atyát, és elég nekünk! Monda néki Jézus: Annyi idő óta veletek vagyok, és még sem ismertél meg engem, Filep? aki engem látott, látta az Atyát. Mimódon mondod azért te: Mutasd meg nekünk az Atyát? Nem hiszed-é, hogy én az Atyában vagyok, és az Atya én bennem van? A beszédek, amelyeket én mondok néktek, nem magamtól mondom, hanem az Atya, aki én bennem lakik, ő cselekszi e dolgokat. Higgyetek nékem, hogy én az Atyában vagyok és az Atya én bennem van...”** (Jn 14,8-11).

Ám a teremtő Isten, az Atya nem azért jelent meg Jézusban, hogy Magát úgymond megmutassa, hanem azért, mert látta, hogy az ember menthetetlen a megváltó Úr Jézus nélkül. Az ember olyan mélyre süllyedt bűnei miatt, hogy abból a mélységből nem tud kiszabadulni, csak elkárhozni, elveszni és pokolra jutni. Esetleg kiáltani tud e mélységből, mint ahogy egy másik énekünkkel kiáltunk:

*A nagy mélységből szüntelen
hozzád kiáltok, Istenem.
Haláltól mentsd meg lelkemet,
Fogadj be engemet!
Amint vagyok, jövök,
Amint vagyok, jövök.*

Fiad érettem onta vért.

Fogadj be Jézusért.

A bűn sarában élve lenn,

A jóra lelkem képtelen.

Fogadd be gyenge gyermeked,

Fogadj be engemet!

Amint vagyok, jövök...stb.

A bátorságom gyávaság,

A bölcsességem kábaság,

Más nem segíthet, ha te nem.

Fogadj be, Istenem!

Amint vagyok, jövök...stb.

Az életem üres, szegény,

Nincs benne fény, de van remény,

Hogy akinek kegyelme nagy,

Vesznem engem se hagy.

Amint vagyok jövök...stb. (Hallelujah, 218.)

A nagy mélységben az ember csak kiáltani tud és úgy tud jönni Istenhez. A bűn sarában csúszkálva, kábán, üresen, szegényen, fénytelenül, de reménykedve. Reménykedve, hogy még „a kőszikla hasadékában” is, amikor Isten „kezével betakar”, még ott is jelen van, mert Ő ott vonul el. Ilyenkor, a lelki sötétségben, a fájdalomban és a gyász szívet-lelket szorongató szomorúságában, a bűneink mélységében is jelen van Ő. Mi ilyenkor úgy érezzük, hogy bezártságban vagyunk, hogy még az Isten is elhagyott bennünket. De nem így van, mert jelen van! Sőt, éppen ekkor van a legközelebb az emberhez, ekkor vonul el előttünk az Ő dicsősége. Hiszen Ő

maga mondja az előbbi versben (2 Móz33,21): „**Ímé, van hely én nálam, állj a kősziklára.**”

Mózes még nem tudta, nem tudhatta, hogy ez a kőszikla Jézus Krisztus. Vele és Átala, ha a Kősziklára alapozzuk életünket, csak akkor lehetünk közösségben Istennel és akkor „láthatjuk”, érzékelhetjük Őt. Mert van hely Nála! Krisztusban és Krisztus által!

Jézus Krisztus azért jött, hogy ezt a helyet felkínálja a bűnös, de bűnbánó embernek. Hogy megszabadítson minket a bűneink átkától. Földre szállt, hogy megváltson bennünket a kárhozattól. Közben tanított szeretni, megbocsátani, szolgálni, de úgy, hogy erről Ő maga életével tett bizonyosságot, mert Ő maga volt a szeretet, Ő maga készségesen megbocsátott a bűneiket megbánóknak és szolgált az emberek között az Atya dicsőségére.

És életét áldozta a Golgotán..., hogy nekünk életünk legyen. Ott a kereszten is értünk imádkozott: **Atyám, bocsásd meg nekik, mert nem tudják, hogy mit cselekesznek.** És megszólalt: **Elvégeztetett.** Vagyis elvégeztetett a világ megváltása. Jézus vére elmosta és elmosa a bűneinket s mindazokét, kik velünk együtt lélekben a golgotai kereszt tövében imádkoznak bűneik megbocsátásáért.

Így láthatjuk meg a szenvedő és világot megváltó Jézus Krisztust. Mózes még csak **hátról** láthatta az Istent, de **orcáját** nem. (2 Móz 33,23). Mi a Fiút, a kereszten értünk szenvedő Jézus Krisztust szemből láthatjuk. És nem csak az értünk kereszten halt Jézust, hanem a dicsőségesen feltámadott Urat is. Mert az élő Jézussal nem csak húsvét hajnalán lehetett találkozni. Azóta is emberek sokasága tesz arról bizonyosságot, hogy találkozott a bűn mélységében, a betegség fájdalmában, a gyász sötétségében az élő Úr Jézus Krisztussal. Vele lehet találkozni a napi Ige olvasása, imádkozás közben, az istentiszteleten, a szeretet-munkában, a misszió végzésekor. És bizony tudhatjuk, hogy ott az Atya jobbán közbenjár értünk. S majd eljön, hogy magával vigyen a menny dicsőségébe és örömébe, ha itt e földön Vele és Benne élünk és Ő mi bennünk.

Szépen hangzik mindez, ugye Testvérem?! Ám talán Te most azt kérdezed, hogy mindezt hogyan lehet megélni? Miképpen lehet a teremtett világban rácsodálkozni az Atya Isten bölcsességére és mindenhatóságára? Miképpen lehet életünk sötétségében a Kősziklára állni és az értünk meghalt, de feltámadott Jézussal találkozni?

Tudod, drága Testvérem, amikor nagypéntek után a tanítványok a félelem miatt és mély gyászukban, szomorúságukban bezárkóztak, a bezárt ajtók ellenére a Feltámadott megjelent nekik és a középén megállva

köszöntötte őket: **Békesség néktek!** Megmutatta nekik a kezeit és az oldalát. Örvendeztek azért a tanítványok, hogy látják az Urat. (Jn 20,19-20). Aztán így olvassuk: „**Ismét monda azért nekik Jézus: Békesség néktek!...És mikor ezt mondta, rájuk lehelle, és monda nekik: Vegyetek Szent Lelket.** „ (Jn 20,21-22).

Vagyis Jézus Szent Lélekkel ajándékozta meg őket. S aztán az első pünkösd alkalmával kitöltetett a tanítványokra Isten Szent Lelke. Így, ők a félős tanítványok bátran tettek bizonyosságot a megfeszített, de feltámadott, élő Úr Jézus Krisztusról.

Isten Szent Lelke az, Aki elpecsételi szívünkben az igazságot, hogy ez a világ Isten, az Atya által teremtett és a Fiú, Jézus Krisztus által váltatott meg. De még sokkal többről van szó. Mert Jn 3, 1-15 éppen arról beszél, hogy Isten Szent Lelke az, Aki újjászül bennünket. Vagyis azokat, akik nem elégszenek meg e világ örömeivel, gazdagságával, tudományával, hanem vágyakoznak a mennyei életre. Isten Szent Lelke szül újjá bennünket és ez által igyekszünk mi is mindent az Atya dicsőségére tenni és Jézus Krisztust követni. Az ilyen emberekről mondja Pál: „**Áldott legyen az Isten, és a mi Urunknak, Jézus Krisztusnak Atyja, aki megáldott minket mennyei világának minden lelki áldásaival a Krisztusban, aszerint, amint magának kiválasztott minket Ő benne a világ teremtése előtt, hogy legyünk mi szentek és fedhetetlenek Ő előtte szeretet által, eleve elhatározván, hogy minket a maga fiaivá fogad Jézus Krisztus által az Ő akaratjának jó kedve szerint, kegyelme dicsőségének magasztalására, amellyel megajándékozott minket ama Szerelmesben, akiben van a mi váltságunk az Ő vére által, a bűnöknek bocsánata az Ő kegyelmének gazdagsága szerint...és megpecsételtetek az ígéretnek ama Szent Lelkével, Aki záloga a mi örökségünknek Isten tulajdon népének megváltására, az Ő dicsőségének magasztalására.**” (Ef 1,3-7.13-14).

Van-e ettől szebb kép, művészi ábrázolás, még ha Albrecht Düretől is származik?! Lelki szemeid előtt ragyogjon örökké a Biblia Istene, Aki Atya, Fiú, Szent Lélek egy igaz Isten. Aki a te Teremtőd, Megváltód és Megszentelőd, újjászülsz. No, meg az enyém is és mindazoké, akik alázatban Előtte hódolnak s az Ő dicsőségére szolgálnak.

Ámen.

Biharszentjános, 2012.03.29.

Csomay Árpád.

